

Posudek rigorózní práce

Rigorózanť: Mgr. Marek Szabo

**Název práce: BOJ DOMAŽLICKÝCH CHODŮ ZA ZACHOVÁNÍ PRÁV A SVOBOD
PŘIZNANÝCH JIM KRÁLOVSKÝMI PRIVILEGIÍ**

Oponent: JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Rigorózní práce Mgr. Marka Szabo se zařadila mezi skupinu rigorózních prací na Katedře právních dějin, které se věnují regionálním právním dějinám, což je jistě velkým přínosem.

Autor se ve své práci zaměřuje na význam právního postavení domažlických Chodů, na historii této velice specifické skupiny obyvatel, zabývá se jejich bojem o zachování privilegií a výsad, které tito strážci hranic vlastnili, a které je sociálně vydělovaly od okolního obyvatelstva.

Na úvod je nutno poznamenat, že se autor zhostil svého úkolu velmi dobře, byl schopen provést rozbor a zhodnocení daného tématu, popsat složitý vývoj a proces právního postavení chodského obyvatelstva a vyvodit vlastní závěry v rámci svého výzkumu (s. 164).

Rigorózní práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do 13 kapitol.

V kapitole první až čtvrté své práce autor popisuje dějiny Chodů až do roku 1572, kdy se jim podařilo vykoupit se ze zástavy Petra ze Švamberka. Uvádí čtenáře do tematiky a popisným způsobem informuje o Chodech jako skupině obyvatel především v okolí Domažlic, Tachova a Přimdy, kteří měli za úkol střežit zemskou hranici mezi Čechami a Bavorskem, resp. Horní Falcí. Jednalo se o lid, který byl přímým poddaným krále a za své služby se těšili mnohým privilegiím a výsadám.

Po těchto úvodních kapitolách se autor soustředil již na samotné právní postavení Domažlic a domažlických Chodů, popis základních výsad, které byli Chodům uděleny. Autor se ve svém bádání bohužel opět, jako tomu bylo u jeho diplomové práce, soustředil především na nepřekonatelné „Dějiny Chodů u Domažlic“ z pera Františka Roubíka nebo publikaci Boj chodského lidu a další známé publikace, což je trochu na škodu celému dílu. I struktura

předložené práce velmi připomíná Roubíkovy „Dějiny Chodů u Domažlic“. Tady bych chtěla upozornit, že by bylo vhodné provést i zhodnocení celkového postavení poddaných, poddanských vztahů a provést komparatistiku se stavem, který byl na celém území státu České koruny.

Kapitola pátá je situována do let 1572 až 1579, do období tzv. krátké svobody chodského obyvatelstva a třetí kapitola se zabývá správou města Domažlic, pod kterou Chodové patřili v letech 1579 - 1621. Opět je zde popisně charakterizována situace, ve které se Chodové v těchto obdobích nacházeli.

V následující kapitole, sedmé, se autor práce soustředil na léta 1621 až 1635, kdy se Chodové dostávají pod správu Wolfa Viléma Lamingena, období, které je počátkem bojů této skupiny obyvatelstva za svá práva. Autor osvětluje ve své práci správnost příjmení, které je prostoupeno poté celou prací, a to Lamingen versus Laminger (např. s. 96).

Kapitola osmá až dvanáctá nás zavádí do období po roce 1635, kdy žádné z chodských snah o navrácení privilegií ani další jejich snahy nebyly úspěšné. Vše vyústilo v roce 1668 v uložení tzv. věčného mlčení „perpetuum silentium“. Chodové měli zůstat poslušní vrchnosti a navždy mlčet o svých starých privilegiích. Toto vyústilo v chodské povstání na konci 17. století a skončilo popravou vůdce povstalců Jana Sladkého Koziny v roce 1695 v Plzni. Autor se zde velmi podrobně a správně zaměřil na proces s vůdci chodského odboje, dále na život a popravu Jana Sladkého Koziny. Závěrečná kapitola třináctá je autorovým zamyslením nad smyslem a významem popisované chodské rebelie.

V závěru autor shrnuje celkové výsledky svého výzkumu.

Po formální stránce je nutno konstatovat, že autor sice dodržel normu předepsanou pro psaní rigorózních prací, čerpal z dostupných pramenů a literatury, uvedl poznámky pod čarou, práce je psaná přehlednou formou, ale je zde nutno upozornit na skutečnost, že autor, jak sám v úvodu uvádí, čerpal při své práci i ze své diplomové práce z roku 2010, ale neuvedl ani jeden odkaz na tuto diplomovou práci a ani ji neuvedl v seznamu literatury.

Zmatek má autor i v samotných citacích, kdy poznámky pod čarou nemá po formální stránce správně. Také časté střídání označení stránek, kdy uvádí buď s. nebo str. (např. s. 8-10,

27,97), není správné. Autor hodně citoval již z výše uvedených publikací, kdy toto vede zákonitě k nárůstu stránek. Je také na škodu, že autor pracoval nejvíce se zde již zmiňovanou monografií od Františka Roubíka, ale mohl také v rámci svého bádání využít archivní materiály např. Muzea Chodska v Domažlicích a další. Archivní práci opět zcela postrádám. Práce obsahuje i obrazovou přílohu a anglické resumé.

V systému Thesses byla nalezena nejvyšší míra podobnosti 4 %.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti doporučuji diplomovou práci Marka Szabo k obhajobě.

Otázka k obhajobě:

Charakteristika vrchnostenské a vesnické správy v období rozvinutého feudalismu

Plzni dne 5.7.2022

JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.